

DZIENNIK URZĘDOWY

OBWODU OLKUSKIEGO

Prenumerata kwartalnie 3 Korony.

Nr. 20.

Olkusz, 16. października 1916.

TREŚĆ: (370—388). 370. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły. — 371. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii dotyczące obrotu handlowego w obrębie obszaru okupowanego i wywozu z obszaru okupowanego. — 372. Wykonanie monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy). — 373. Powołanie związku przedsiębiorców gorzelń z siedzibą w Lublinie do współdziałania przy wykonywaniu monopolu spirytusu i wódki. — 374. Postanowienia, dotyczące uiszczenia opłaty dodatkowej z powodu wykonania monopolu spirytusu i wódki. — 375. Policya ogniowa. — 376. Obwieszczenie dotyczące odstawienia nadwyżki zboża. — 377. Spoczynek niedzielny i świąteczny w handlu i przemyśle. — 378. Obwieszczenie dotyczące środków usuwających skutecznie bandytyzm. — 379. Sprawy paszportowe. — 380. Ruch osobowy i wozowy w porze nocnej oraz zamykanie bram. — 381. Nieuprawniony handel i przemytnictwo produktów rolniczych. — 382. Regulamin dla obrotu koniczyzny i roślin strączkowych. — 383. Obowiązek podatkowy przedsiębiorców i dostawców. — 384. Przyjmowanie do służby przy Straży skarbowej. — 385. Obwieszczenie dotyczące zguby kwoty 3.206 K. — 386. Wezwanie. — 387. Zapowiedź. — 388. Miejsca wywozu na granicach Gubernatorstwa.

370.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 4-go października 1916, Dz. rozp. Nr. 70 dotyczące zaopatrywania ludności w niezbędne artykuły.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Niezbędne artykuły.

Niezbędnymi artykułami w rozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie rzeczy, służące ludziom do zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych lub zwierzę-

tom domowym jako pożywienie, jak również przedmioty, służące do wytwarzania takich rzeczy.

§ 2.

Obowiązek zgłaszania.

Jenerał-Gubernatorstwo może rozporządzić, aby każdy, kto ma w zapasie pewne niezbędne artykuły, zgłosił ten zapas, podając ilość, rodzaj i miejsce przechowania. Jeżeli niezbędne artykuły należą do innej osoby, należy w zgłoszeniu podać osobę, uprawnioną do rozporządzania nimi.

Obowiązek zgłaszania może być także ograniczony na pewne kategorie osób — jak wytwórcy, handlarze, domy składowe i przedsiębiorstwa komunikacyjne.

Rozporządzenie Jenerał-Gubernatorstwa oznaczy, w jakich terminach i w jakich urzędach należy zgłoszenia dokonać. Do oznaczenia tego może być także upoważniona Komenda obwodowa.

§ 3.

Obowiązek udzielania wyjaśnień.

Każdy musi na żądanie Komendy obwodowej — chociaż nie istnieje obowiązek zgłaszania — udzielić organom c. i k. Zarządu wojskowego wyjaśnień w myśl § 2, co do zapasów niezbędnych artykułów, znajdujących się w jego przechowaniu.

§ 4.

Urzędowe dochodzenia.

Komenda obwodowa może każdego czasu kazać stwierdzić przez oględziny lub przeszukanie domowe, czy uczyniono zadość obowiązkowi zgłoszenia (§ 2) lub obowiązkowi udzielania wyjaśnień (§ 3).

Jeżeli zaniebano zgłoszenia lub nie udzielono wyjaśnienia, lub też uczyniono to niezgodnie z prawdą, ponosi koszt dochodzenia strona, która była obowiązana do zgłoszenia lub udzielenia wyjaśnień, a to niezależnie od dochodzenia karnego.

§ 5.

Wywłaszczenie.

Dla zapewnienia zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły może Jeneral-Gubernatorstwo zarządzić wywłaszczenie zapasów takich artykułów i zajęcie ich aż do ukończenia postępowania wywłaszczeniowego. Zajęcie może zarządzić także Komenda obwodowa.

Z pod wywłaszczenia są wyjęte plody rolne, wyjęte z pod zajęcia według § 5 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 11. czerwca 1916, Nr. 61 Dz. rozp., oraz inne niezbędne artykuły, których uprawniony do rozporządzania nimi potrzebuje dla własnego utrzymania i utrzymania swoich domowników lub dla dalszego prowadzenia swego przedsiębiorstwa rolnego lub przemysłowego.

§ 6.

Wynagrodzenie.

Jeżeli co do wynagrodzenia za wywłaszczone zapasy nie doszło do skutku porozumienie z wywłaszczonym, oznaczy wysokość wynagrodzenia Komenda obwodowa po wysłuchaniu dwóch rzeczoznawców i jednego zastępcy gminy, w której zapasy są złożone, gdy jednak chodzi o przedmioty, podlegające szybko zepsuciu, po wysłuchaniu jednego rzeczoznawcy. Komenda obwodowa może przy oznaczeniu wynagrodzenia przywołać także innych interesentów lub zastępców interesowanych urzędów.

Wywłaszczony musi po oznajmieniu mu wysokości wynagrodzenia oddać na żądanie Komendy ob-

wodowej zapasy organom, przez nią wskazanym, za wypłatą wynagrodzenia lub za złożeniem go do depozytu sądowego.

Jeżeli wynagrodzenie wynosi tysiąc koron lub więcej, lub jeżeli zostało oznaczone poniżej kwoty szacunkowej, proponowanej przez rzeczoznawców, może wywłaszczony zażądać w ciągu czternastu dni po oznajmieniu mu wysokości wynagrodzenia decyzji sądowej co do swego roszczenia o wynagrodzenie.

Sąd rozstrzyga w postępowaniu incydentalnym.

§ 7.

Opublikowanie.

Niezależnie od ogłoszenia z mocą obowiązującą rozporządzeń, zarządzeń i nakazów Jeneral-Gubernatora (§ 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 25. sierpnia 1915, Nr. 34 Dz. rozp.), będą przepisy, wydane na mocy tego rozporządzenia, podane do publicznej wiadomości w dziennikach, urzędowych tych obwodów, w których mają obowiązywać, oraz przez ogłoszenie w dziennikach, przybicie w miejscu publicznym i w inny sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

§ 8.

Postanowienia karne.

1. Kto zaniebda zgłoszenia lub nie udzieli wyjaśnienia, przepisanego według § 2 lub § 3, lub podaje przytem nieprawdziwe daty, lub kto przytem współdziała,

2. kto zapasy niezbędnych artykułów lub części takich zapasów, których zajęcie lub wywłaszczenie zarządzone w myśl § 5, zataja, usuwa bezprawnie z miejsca, gdzie są złożone, lub wzbrania się oddać takie wywłaszczone zapasy, będąc do tego obowiązany,

będzie karany przez Komendę obwodową — o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny — grzywną do dziesięciu tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

Obok kary można orzec utratę zapasów, które są przedmiotem orzeczenia karnego.

Utratę zatajonych zapasów (§ 4) orzeka się także, jeżeli nie można wdrożyć dochodzenia karnego.

§ 9.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

371.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 4-go października 1916, Dz. rozp. Nr. 71

dotyczące obrotu handlowego w obrębie obszaru okupowanego i wywozu z obszaru okupowanego.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Artykuł I.

Po § 3 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp., należy wstawić następujące postanowienia:

§ 3 a.

Obowiązek zgłaszania.

Każdy wywóz z obszaru okupowanego towarów, których wywóz nie jest zakazany według §§ 1 i 2, musi być zgłoszony w Komendzie obwodowej, z której okręgu urzędowego wywóz następuje.

Zgłoszenie będzie potwierdzone z podaniem miejsca pochodzenia, rodzaju towarów i miejsca wywozu.

§ 3 b.

Ograniczenia obrotu w obrębie obszaru okupowanego.

Jenerał-Gubernator może w drodze rozporządzenia uzależnić obrót między poszczególnymi obwodami co do niektórych artykułów, wymienionych w § 1, od pozwolenia Komendy obwodowej lub poddać go innym ograniczeniom.

Artykuł II.

§ 7, ustęp 2, rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 15. grudnia 1915, Nr. 47 Dz. rozp., winien brzmieć:

Przy przekroczeniach, oznaczonych w pierwszym ustępie, oraz przy przekroczeniach ograniczeń obrotu, zarządzonych na mocy § 3 b, można obok kary orzec utratę towarów, będących własnością skazanego, które są przedmiotem orzeczenia karnego. Jeżeli towary zostały już sprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

Artykuł III.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

372.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26-go września 1916 r. Dz. urz. Nr. 75.

Wykonanie monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy).

Na podstawie §§ 2, 5 i 20 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 22. kwietnia 1916 r., Nr. 55 Dz. rozp., zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wyjątki z pod monopolu.

Z pod monopolu przywozu i sprzedaży (§ 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii) wyjęta jest wódka, sprowadzona z Monarchii austro-węgierskiej, a wyrobiona z owoców lub z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.), jak również wódka, wyrobiona z owoców na terenie okupacyjnym.

Wódka wprowadzona, wyjęta z pod monopolu, podlega opłacie, którą pobrać należy równocześnie z opłatą cłową i która wynosi przy tęgości do 50 stopni alkoholu 50%, a przy wyższej tęgości 75% stopy cłowej.

Opłatą tą objęte są rządowe opłaty komisyjne.

§ 2.

Ograniczenie sprzedaży.

Osoby upoważnione w myśl § 4 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii do sprzedaży spirytusu lub wódki, mogą sprzedawać tylko taki spirytus lub wódkę, które są wyjęte w myśl § 1 z pod monopolu, albo zostały nabyte od c. i k. Zarządu wojskowego, albo wyrobione ze spirytusu lub wódki, nabytych od c. i k. Zarządu wojskowego.

§ 3.

Ceny nabycia i oddania spirytusu i wódki, ustanowione przez c. i k. Zarząd Wojskowy — ceny sprzedaży.

Producent oddaje c. i k. Zarządowi wojskowemu spirytus lub wódkę w stanie surowym po 7 kop., w stanie oczyszczonym po 8.2 kop. za jeden stopień wiadrowy alkoholu, w miejscach dostawy, wskazanych przez c. i k. Zarząd wojskowy. Ilość i tęgość oddanego płynu oznacza się urzędownie w miejscach odbioru, wskazanych przez c. i k. Zarząd wojskowy każdemu producentowi.

Wynagrodzenie za rafinowanie ustala się na 1 kop. za stopień wiadrowy alkoholu, zawartego w oddanym i oczyszczonym spirytusie.

Ceny wymienione powyżej i wynagrodzenie za rafinowanie (ustęp 1 i 2) odnoszą się tylko do spirytusu,

wyprodukowanego z ziemniaków lub zboża. Spirytusu, wyrobionego z innych płodów (z melasy, buraków), jak również spirytusu, otrzymanego przy fabrykacji drożdży prasowanych, nie wolno przerabiać na spożycie, lecz jedynie na cele techniczne lub na wywóz za granicę; ceny i wynagrodzenie za rafinowanie tych rodzajów spirytusu ustawi się w każdym poszczególnym wypadku w razie nabycia ich przez c. i k. Zarząd wojskowy.

C. i k. Zarząd wojskowy odstępuje handlarzom koncesyonowanym spirytus lub wódkę po cenie, którą ustali c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo w ten sposób, aby prowizya handlarza nie wynosiła więcej, jak 5% ceny sprzedaży.

Cena sprzedaży ma być uiszczoną w monecie złotej, która policzoną będzie według ogłoszonej wówczas jej wartości przyjęcia. Urząd odbiorczy upoważnia się do przyjmowania ceny sprzedaży w wypadkach godnych uwzględnienia w innej ustawowej monecie.

Cena sprzedaży wynosi 47 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

Powyzsza cena sprzedaży nie ma zastosowania do wódki, wyjętej według § 1 z pod monopolu, jak również do wódki, wyrobionej z nabytego od c. i k. Zarządu wojskowego spirytusu z domieszką substancyj roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.).

§ 4.

Warunki odbioru, oddania i sprzedaży.

Odbiór spirytusu lub wódki od producentów uskutecznią jedynie organa, upoważnione do tego odnośnymi dekrétami c. i k. Zarządu wojskowego.

Spirytus lub wódka oddaje się handlowi jedynie w stanie oczyszczonym, o tężości 50 lub 95 stopni alkoholu, w ilościach co najmniej jednego wiadra (12.299 litrów), w opieczetowanych i w etykiety zaopatrzonych flaszkiach o pojemności 1/40, 1/20 lub 1/4 wiadra, albo w opieczetowanych beczkach lub w innych naczyniach.

Oddanie do handlu uwidacznia się we flaszkiach, beczkach lub innych naczyniach, za pomocą etykiet i pieczęci według wzorów, podanych w załączniku A.

Przy sprzedaży w naczyniach zamkniętych muszą być ceny, po których sprzedaje się spirytus lub wódkę, uwidocznione wyraźnie na odnośnym naczyniu. Przy wyszynku musi się obwieścić w lokalu szynkowym ceny za każdą ósmą część litra, względnie za naczynie o mniejszej pojemności, w którym szynkuje się wódkę.

§ 5.

Transport.

Każdemu transportowi spirytusu lub wódki powinno towarzyszyć urzędowe poświadczenie, że odby-

wa się on albo w wykonaniu prawa monopolowego c. i k. Zarządu wojskowego, albo za jego zezwoleniem.

Wyjęte z pod przepisu tego są transporty:

1. likieru, rosolisu, rumu, koniaku i t. d. lub wódki, pędzonej z owoców (§ 1 i § 3., ustęp końcowy);
2. spirytusu lub wódki, oddanych już do handlu przez c. i k. Zarząd wojskowy (§ 4, ustęp 2).

§ 6.

Obowiązki gorzelń, rafinerji i handlarzy.

Przedsiębiorcy, zajęci wyrobem lub sprzedażą spirytusu lub wódki, mają trzymać się postępowania i przestrzegać wskazań, które wyda każdorazowo c. i k. Zarząd wojskowy, co do rodzaju wyrobu i obrotu, w sprawie napełniania i rozlewania w naczynia, w sprawie oddania i przyjęcia spirytusu i wódki, wreszcie co do obowiązku wykazywania się.

C. i k. Zarząd wojskowy może powołać do współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki związki albo zakłady, tudzież ustanowić dla nich obowiązki i pełnomocnictwa.

§ 7.

Zakres koncesyi sprzedaży.

Koncesya na handel spirytusem lub wódką, podlegających monopolowi, upoważnia do nabywania takich płynów w tych flaszkiach, w których one wydawane bywają przez c. i k. Zarząd wojskowy (§ 4, ustęp 2).

Koncesya na wyszynk upoważnia do nabywania płynów we wszystkich naczyniach, w których one wydawane bywają przez c. i k. Zarząd wojskowy, oraz do sprzedaży także w naczyniach niezamkniętych (§ 8 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii).

Odnośnie do wódki, niepodlegającej monopolowi, upoważnia koncesya do handlu, do nabywania i do sprzedaży wódki we wszystkich naczyniach zamkniętych, używanych w handlu, a koncesya na wyszynk do nabywania w takichże naczyniach i do sprzedaży także w naczyniach niezamkniętych.

§ 8.

Kontyngent dostawy.

Przedsiębiorcy, zajęci wyrobem spirytusu lub wódki, zgłosić mają najpóźniej do dnia 31. lipca każdego roku przez Komendy obwodowe te ilości, które zamierzają z góry wyrobić, względnie przerobić w najbliższym rocznym okresie ruchu (w kampanii), to jest: w czasie od 1. września jednego do 31. sierpnia następnego roku. C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo zawiadomi następnie pojedyncze gorzelnie, jakie ilości spiry-

tusu i do których rafinerii dostawić mają. Kontyngent dostawy otrzymają wyłącznie gorzelnie rolnicze według swej zdolności produkcyjnej i w stosunku do wielkości uprawionej roli, należącej do gospodarstwa gorzelnianego, pod warunkiem, że wywaru otrzymanego przy wyrobie wódki używać będą jako karmy dla bydła.

Gorzelnie i rafinerie, które nie były w ruchu w ubiegłej kampanii, otrzymają tylko wówczas kontyngent dostawy, gdy c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zezwoli na podjęcie ruchu; zezwolenia takiego udzielać się będzie jedynie w miarę rzeczywistej potrzeby.

Przedsiębiorstwa, które dostarczą c. i k. Zarządowi wojskowemu w ciągu kampanii mniej jak 80% ilości, dostawić się mających, mogą być przez c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zamknięte, o ile nie udowodnią niemożliwości dostarczenia ilości, odpowiadającej zgłoszeniu.

Paragraf ten nie dotyczy wódki, wyrobionej z domieszką substancji roślinnych (likier, rosolis, rum, koniak i t. d.), jak również wódki, pędzonej z owoców.

§ 9.

Spirytus denaturowany.

Przywóz i sprzedaż spirytusu denaturowanego nie podlega niniejszemu rozporządzeniu i będzie przez c. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo osobnymi przepisami unormowane. Także sposób denaturowania i sprowadzania środka denaturacyjnego będą ustalone.

§ 10.

Zaniki.

Gorzelniom rolniczym przyznaje się opust zanikowy w ilości 2% całorocznej produkcji. Ten opust zanikowy obejmuje wszystkie straty gorzelnianego powstałe przy wyrobie, w magazynie i z powodu transportu.

Dalsze bonifikowanie gorzelnianego niema miejsca.

§ 11.

Postanowienia przejściowe.

Zapasy spirytusu, znajdujące się w dniu 1. października 1916 r. w gorzelnianych i rafineriach, będą odebrane przez c. i k. Zarząd wojskowy po cenie i pod warunkami, które wymienia § 3 niniejszego rozporządzenia.

Opłata monopolowa, uiszczona poprzednio za te ilości, będzie przy odbiorze zwróconą, przyczem przyznaje się dla spirytusu rektyfikowanego dodatek w wysokości 2% na pokrycie strat rafinacyjnych i skladowych, zatem po 30.6 kop. za stopień wiadrowy odebranego, rektyfikowanego spirytusu.

Zapasy spirytusu i wódki od jednego wiadra w górę, które znajdują się w dniu 1. października 1916 r. w magazynach (hurtowniach) i u handlarzy, podlegają opłacie dodatkowej w wysokości 4 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

§ 12.

Wejście w życie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1916 r.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk, w. r., zbrojmistrz. polny.

373.

Rozporządzenie c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26-go września 1916 r. Dz. urz. Nr. 76.

Nr. 107.551/F. A.

Powołanie Związku przedsiębiorców gorzelnianych z siedzibą w Lublinie do współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki.

W odniesieniu do § 6 rozporządzenia c. i k. Jenerał-Gubernatora wojskowego z dnia 26. września 1916 r., Dziennik rozporządzeń Nr. 75, dotyczącego wykonania monopolu spirytusu i wódki (przepis wykonawczy) zarządza się, co następuje:

Artykuł I.

Związek przedsiębiorców gorzelnianych z siedzibą w Lublinie ma na terenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego w Lublinie odbierać stopniowo z gorzelnianych spirytus w ilościach, które zostały jako kontyngent przyznane i podane do wiadomości pojedynczym gorzelnianym przez c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe w myśl § 8 wymienionego wyżej przepisu wykonawczego.

Związek ma odbierać spirytus w tych rafineriach, którym c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe dotyczące gorzelnie przydzieliło, na podstawie umów, zawartych poprzednio dla rektyfikowania spirytusu między Związkiem a rafineriami.

Związek ma przedłożyć te umowy c. i k. Jenerał-Gubernatorstwu wojskowemu najpóźniej do czasu, w którym nastąpi ogłoszenie kontyngentu, udzielonego gorzelnianym. Także o umowach, zawartych dodatkowo z rafineriami, tudzież o zmianach w przedłożonych poprzednio umowach, ma być c. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe zawiadomione.

W razie zapotrzebowania spirytusu dla celów wojskowych mają gorzelnie, względnie Związek przedsiębiorców gorzelní dostawić spirytus przede wszystkim i bezzwłocznie c. i k. Zarządowi wojskowemu, i to: spirytus surowy po cenie 7 kop. loco stacya kolejowa, zaś spirytus rektyfikowany po cenie 8.2 kop. loco rafinerya, za stopień wiadrowy alkoholu.

W wypadku takim badać się będzie ilość i tęgosc spirytusu surowego w gorzelní, zaś spirytusu rektyfikowanego w rafineryi.

Związek ma podać do wiadomości odnośnych Komend obwodowych spis osób, zajętych przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki. Osoby te muszą być pełnoletnie i nieposzlakowane i mają się zgłosić do odnośnej Komendy obwodowej w celu otrzymania dekretu upoważniającego (§ 4, ustęp 1 przepisu wykonawczego. Związek odpowiada za czynności i zaniedbania wszystkich organów, zaopatrzonych dekretami upoważniającymi, tudzież za to, aby żadne inne osoby nie były zajęte wykonywaniem egzekutywy względem stron.

Artykuł II.

Za spirytus surowy, odebrany w myśl art. I. niniejszego rozporządzenia, ma Związek uiścić poszczególnym gorzelniom w terminie miesięcznym cenę, ustanowioną w § 3, ustęp 1 przepisu wykonawczego, przy czem służy za podstawę urzędowe zbadanie ilości i tęgosci spirytusu, dokonane w rafineryi; natomiast rafineryom, które otrzymały surowy spirytus do oczyszczenia, płaci Związek w terminie wzajemnie umówionym 1 kop., tytułem kosztów rafinowania za stopień wiadrowy oczyszczonego i dostawionego spirytusu.

Artykuł III.

Związek ma oddawać handlowi spirytus i wódkę w stanie, w rodzaju i w ilościach, przewidzianych w § 4, ustęp 2 przepisu wykonawczego po cenach, które c. i k. Jeneral-Gubernatorstwo wojskowe ustanowi na podstawie § 3, ustęp 4 tegoż przepisu i organom Związku każdorazowo do wiadomości poda.

Wiele spirytusu lub wódki w stanie oczyszczonym może przejść do handlu, oblicza się w ilości spirytusu surowego, odebranego do rektyfikacji.

Na 100% spirytusu surowego, odebranego do rektyfikacji, policza się 96% spirytusu rektyfikowanego pierwszej jakości; 4% odpada na wszelkie zaniki (straty rafinacyjne, składowe, transportowe i przy rozlewie) i na uboczne produkta rektyfikacyjne (fuzle, etery i t. d.).

Całkowity obrachunek zaników i ubocznych produktów rektyfikacyjnych odbędzie się po ukończeniu kampanii (§ 8 przepisu wykonawczego), mianowicie

w pierwszych dniach września, albo też z dniem zwolnienia Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki. Związek ma zapłacić Zarządowi wojskowemu za każdy ubytek, znaleziony przy obrachunku, a przekraczający dozwoloną miarę, należytość wynoszącą 34 kop. od stopnia wiadrowego alkoholu, do kasy c. i k. Komendy obwodowej w przeciągu trzech dni.

Uboczne produkta rektyfikacyjne (etery, fuzle, wody płóczkowe i t. d.) pozostają własnością Związku, nie wolno ich jednak przerabiać na wódkę do picia.

Spirytus lub wódka gotowe do handlu wytrzymać muszą następującą próbę:

10 części spirytusu oczyszczonego o tęgosci conajmniej 95% miesza się z 9 częściami kwasu siarkowego o ciężarze właściwym 1'84; mieszanina ta, ogrzana do wrzenia, ma pozostać bezbarwną.

Artykuł IV.

Związek ma dostawiać spirytus lub wódkę, gotowe do handlu, z rafineryi do magazynów (hurtowni), założonych przez Związek, gdzie następuje przelanie do naczyń pod dozorem organów skarbowych, w umyślnie na ten cel urządzonych rozlewniach, przy czem należy dokładnie przestrzegać postanowień § 4 przepisu wykonawczego.

Związek ma utrzymywać na składzie w magazynach stały zapas wyrobów wódczanych we wszystkich przepisanych miarach, odpowiadający bieżącemu zapotrzebowaniu.

Na etykietach, przewidzianych przepisem wykonawczym, mają być uwidocznione następujące ceny sprzedaży:

a) przy 50-stopniowej wódce:

na drewnianych naczyniach objętości

1 wiadra	23 R. 50 kop.
na fiaskkach objętości 1/40 wiadra . . .	— R. 59 kop.
na fiaskkach objętości 1/20 wiadra . . .	1 R. 18 kop.
na fiaskkach objętości 1/4 wiadra . . .	5 R. 88 kop.

b) przy 95-stopniowej wódce:

na drewnianych naczyniach objętości

1 wiadra	44 R. 65 kop.
na fiaskkach objętości 1/40 wiadra . . .	1 R. 12 kop.
na fiaskkach objętości 1/20 wiadra . . .	2 R. 24 kop.
na fiaskkach objętości 1/4 wiadra . . .	11 R. 17 kop.

Powyższe kwoty nie obejmują ceny naczynia, która ma być uwidoczniiona na etykietach obok ceny napoju.

Związek może oddawać spirytus lub wódkę tylko z magazynów i tylko takim handlarzom, którzy wykażą się koncesją po myśli § 6 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii; postępowanie Związku ma być przytem

Załącznik A.

w okupowanym terytorium
Polski.

Spirytus $\frac{95^0}{50^0}$

..... wiadra, cena .	R.	.....	kop.
cena naczynia	”	”	”
Razem			
	”	”	”

(Stampilia)

C. i k.

**Magazyn
spirytusu**

No.

_____

W _____

jednolite wobec wszystkich handlarzy rejonu, przydzielonego hurtowni.

Artykuł V.

Spirytusu przeznaczonego do handlu nie wolno wywozić z rafinerii do magazynów (rozlewni) przed uiszczeniem przez Związek do kasy odnośnej c. i k. Komendy obwodowej opłaty w wysokości 34 kop. za każdy, wywieść się mający stopień wiadrowy alkoholu.

Ta opłata stanowi sumę ryczałtową czystego dochodu, który wpłynie do c. i k. Zarządu wojskowego.

Reszta ustanowionej ceny sprzedaży jest nieograniczoną własnością Związku, jako zwrot uiszczonej za spirytus surowy ceny, kosztów rafinowania, zaników, wydatków na transport i wszystkich innych kosztów Zarządu.

Artykuł VI.

Związek ma skutecznie wpłaty do c. i k. Zarządu wojskowego monetą złotą i walutą rosyjską w tych rozmiarach, w jakich pobiera ją za oddane ilości spirytusu lub wódki.

Artykuł VII.

Związek ma przestrzegać dokładnie wszystkich ustawowych przepisów, dotyczących wyrobu i rafinowania spirytusu i wódki, przewozu, przelewu, wypłaty, prowadzenia ksiąg i rachunków, przedkładania sprawozdań i t. d., ma także na polecenie c. i k. Jenerał-Gubernatorstwa wojskowego prowadzić dalsze książki i zapiski, tudzież przedkładać sprawozdania i wykazy.

Organa c. i k. Zarządu wojskowego mogą wyko-

nywać prawo dozoru, przewidziane w § 11, ustęp 2 rozporządzenia Najwyższego Wodza armii, nad wszystkie agendami Związku i jego członków.

Artykuł VIII.

Związek ma przy prowadzeniu wszystkich agend dawać pewność, że istotnie rozporządzenie Najwyższego Wodza armii z dnia 22. kwietnia 1916 r. i przepis wykonawczy c. i k. Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa z 26. września 1916 r. ściśle przestrzegane będą i że wszystkie ilości spirytusu i wódki, nabyte w drodze przemysłnictwa lub innych oszukańczych machinacji, dostawione będą do urzędowego zajęcia.

Artykuł IX.

Dla zabezpieczenia wykonania wszystkich zarządzeń c. i k. Zarządu wojskowego, ma Związek dostarczyć c. i k. Wojskowemu Jeneralnemu Gubernatorstwu kaucyi w kwocie 50.000 koron i złożyć ją gotówką lub w papierach pupilarnych najpóźniej w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

C. i k. Wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo może w razie przekroczeń nakładać na Związek, względnie na te organa jego, które winę ponoszą, kary porządkowe od 10 do 1000 rubli.

Kaucya powyższa stanowi porękę za niezapłacone kary.

Za wszelkie szkody, przewyższające powyższą kaucyę a wynikłe dla c. i k. Zarządu wojskowego przez niewypełnienie przez Związek lub jego organa postanowień niniejszego rozporządzenia, ręczy Związek całym swoim majątkiem i przedsiębiorstwami spirytusowymi swych członków, dalej każdy przedsiębiorca gorzelni przynależnem gospodarstwem rolnem i innym majątkiem, w stosunku do wywiezionego z przedsiębiorstwa swego spirytusu lub wódki.

Kaucya będzie zwrócona Związkowi zaraz po zwolnieniu Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki, względnie po wypełnieniu wszystkich jeszcze płynnych zobowiązań.

Artykuł X.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. października 1916 r., o ile Związek do tego dnia zaprowadzi wszystkie urządzenia, potrzebne do wykonania monopolu.

W razie niedotrzymania tego terminu nakłada się na Związek karę w kwocie 100 rubli za każdy dzień opóźnienia, o ile Związek nie udowodni, że niedotrzymanie terminu powstało bez jego winy.

Artykuł XI.

W razie zwolnienia Związku od współdziałania przy wykonaniu monopolu spirytusu i wódki, ma Związek oddać c. i k. Zarządowi wojskowemu zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w rafineryach, po cenie następującej za stopień wiadrowy alkoholu:

- a) za spirytus surowy w rafinerii . . . . . 7 kop.
- b) za spirytus rafinowany w rafinerii . . . . . 8.2 kop.

Do zbycia spirytusu lub wódki, znajdujących się w magazynach (rozlewniach), koncesyonowanym sprzedawcom, ustanowi się odpowiedni przeciąg czasu.

W razie zniesienia c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce nie mają zastosowania postanowienia poprzedniego ustępu, dotyczące oddania zapasów spirytusu i wódki.

C. i k. Jeneral-Gubernator wojskowy:
Karol Kuk, w. r., zbrojmistrz polny.

374.

Dodatek.

Postanowienia, dotyczące uiszczenia opłaty dodatkowej z powodu wykonania monopolu spirytusu i wódki (§ 11 przepisu wykonawczego z 26-go września 1916 r.).

Artykuł I.

Przedmiot opłaty dodatkowej.

Zapasy spirytusu i wódki, znajdujące się w dniu 1. października 1916 r. w magazynach (hurtowniach, składach) i u handlarzy (łącznie z szynkarzami), które przeszły do wolnego obrotu z przeznaczeniem na sprzedaż, podlegają opłacie dodatkowej po 4 kop. za stopień wiadrowy alkoholu.

Artykuł II.

Uwolnienie z pod opłaty dodatkowej.

Opłacie dodatkowej nie podlegają wszystkie ilości przetworów ze spirytusu i wódki: a) wprowadzone z Monarchii austro-węgierskiej, a wyjęte z pod monopolu (§ 1 przepisu wykonawczego), dalej b) nabyte przez c. i k. Zarząd wojskowy, jak również c) będące własnością gospodarstw domowych, a nie przeznaczone do sprzedaży, dalej d) znajdujące się w magazynach i u handlarzy poniżej jednego wiadra absolutnego alkoholu.

Artykuł III.

Oznajmienie.

Osoby posiadające zapasy przetworów ze spirytusu lub wódki, które podlegają opłacie dodatkowej według Art. I., mają zgłosić w przynależnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej najpóźniej do 6. października 1916 r. pisemnie na trzech egzemplarzach ilość i tęgosc, tudzież miejscowosc i miejsce przechowania zapasow, według stanu z dnia 1. października 1916 r.

Organ skarbowy ma zbadać scislosc dat doręczonego oznajmienia i potwierdzić na wszystkich trzech egzemplarzach dzien doręczenia. Oznajmienia skrobane, poprawiane lub niekompletne należy odrzucić.

Jeden egzemplarz oznajmienia zwraca się stronie.

Artykuł IV.

Zbadanie ilości i tęgosci.

Ilosc przetworow spirytusu lub wódki, będucych w zapasie, ustala się według rzeczywistej pojemności poszczególnych naczyń, a przy naczyniach niepełnych przez obliczenie kubiczne.

Przy naczyniach tej samej wielkości oznacza się zawartość jednego naczynia z każdej wielkości; obliczenie ilości następuje potem rachunkowo przez pomnożenie zawartości przez ilość naczyń.

Tęgosc przetworow ze spirytusu i wódki, podlegających oznajmieniu, oblicza się na podstawie następujących liczb przeciętnych:

1. dla spirytusu . . . . . 90 stopni alkoholu
2. dla esencji spirytusowych . . . 70 stopni alkoholu
3. dla rumu, koniaku, sliwowicy,
wódki francuskiej . . . . . 60 stopni alkoholu
4. dla zwykłej wódki do picia i dla
innych przyrządzanych, jednak
nie słodzonych wódek . . . . . 50 stopni alkoholu
5. dla likieru, rosolisu i innych
wódek słodzonych . . . . . 35 stopni alkoholu

Artykuł V.

Załatwienie oznajmienia.

Na podstawie oznajmienia następuje urzędowe zbadanie ilości i tęgosci zapasow spirytusu i wódki, po myśli Art. IV.

Ilosci spirytusu i wódki, sprzedane od dnia 1. października 1916 r., dolicza się do zapasow urzędownie zbadanych, natomiast pobrane z Zarządu monopolowego od tychże odejmuje. Wynik urzędowego zbadania i przypadająca opłata dodatkową wpisuje się w równym brzmieniu do trzech egzemplarzy oznajmienia.

Strona jest obowiązana uiścić wymierzoną opłate dodatkową w kasie przynależnej c. i k. Komendy obwodowej w przeciągu dni ośmiu i ma przedłożyć przynależnej c. i k. Komendzie obwodowej posterunku Straży Skarbowej egzemplarz oznajmienia, zaopatrzone datami zapłaty i przechować tenże do końca listopada 1916 r.

C. i k. Komenda posterunku Straży Skarbowej ma zaopatrzyć obydwie zatrzymane egzemplarze oznajmienia datami zapłaty i przedłożyć po jednym egzemplarzu tychże za imiennym spisem przynależnej c. i k. Komendzie obwodowej najpóźniej do 24. października 1916 r., natomiast pozostawić u siebie trzecie egzemplarze oznajmienia dla celow kontroli i dozoru zapłaty ewentualnych zaległości.

Artykuł VI.

Transport.

Przetwory ze spirytusu i wódki, będuce w transporcie w czasie poboru opłaty dodatkowej, ma odbiorca po przybyciu ich na miejsce przeznaczenia zgłosić przepisowo najpóźniej do dni trzech w odnośnej c. i k. Komendzie posterunku Straży Skarbowej i zapłacić przypadającą opłate dodatkową. Do tych transportow odnośną się również postanowienia Art. V.

Artykuł VII.

Prawo kontroli.

Osoby, podlegające opłacie dodatkowej, mają obowiazek wykazywania po koniec listopada 1916 r. poboru swoich zapasow spirytusu i wódki i znajdując się w tym względzie pod kontrolą skarbową przez powyższy okres czasu.

Artykuł VIII.

Postanowienia karne.

Jeżeli zaniedbano przepisowego zgłoszenia zapasu spirytusu lub wódki, posiadanego w dniu 1. października 1916 r., albo jeżeli ilość oznajmiona była mniejszą o 10% od znalezionej, wymierza c. i k. Komenda obwodowa karę w wysokości dwu- do czterokrotnej ukróconej opłaty dodatkowej, a zapasy niezgłoszone do dnia 6. października 1916 r. ogłasza się za przepadłe. W razie nieuiszczenia opłaty dodatkowej należy zawiesić odpowiednią karę aresztu.

Zapasy spirytusu lub wódki przepisowo zgłoszone — o ile są przedmiotem skarbowego monopolu sprzedaży napojow — można sprzedawać do włącznie 15. października 1916 r. na podstawie dotychczasowych koncesyj bez umyślnego upoważnienia.

375.

Policja ogniowa.

W uzupełnieniu tutejszego rozporządzenia ogłoszonego w Dzienniku urzędowym Nr. 6, punkt 124 z 15. marca 1916 r., przypominam przepisy ustawodawstwa rosyjskiego dotyczące policji ogniowej z poleceniem jak najskrupulatniejszego ich przestrzegania.

I.

Rozporządzenie Namiestnika Królestwa Polskiego z 15. czerwca 1819 r. »O obowiązku Zarządu Miast utrzymywania kominiarzy i posiadania rekwizytów strażackich«.

(Dziennik ustaw Królestwa Polskiego Tom 6—335).

Kominiarze.

§ 1. Każde miasto winno zakontraktować jednego kominiarza, który zobowiązany jest przynajmniej raz kwartalnie kominy wyczyścić i zrewidować.

§ 2. Kominiarz, który odpowiedzialny jest za niebezpieczeństwo spowodowane przez jego nieostrożność, ma po każdej rewizji i wyczyszczeniu kominów, zdać ustny raport Burmistrzowi. Raport ten zaciągnie Burmistrz do protokołu i zarządzi co uważa za konieczne.

Rekwizyty do gaszenia w miastach.

§ 3. Miasta mają być zaopatrzone w następujące rekwizyty do gaszenia:

a) w każdym domu ma być drabina na dach, domy kryte dachówką, mają posiadać urządzenie umożliwiające wydostanie się do górnego komina;

b) każdy dom ma posiadać wiadro drewniane do noszenia wody, zakupno i konserwacja wiadra jest rzeczą właściciela domu;

c) każde 10 domów mają być zaopatrzone — kosztem wspólnym właścicieli — 2 hakami (bosakami), kubłem, 4 ręcznymi sikawkami i jedną beczką do przewożenia wody przeznaczoną, dalej jedną drabinę, którą możnaby przenosić;

d) każde miasto musi na conajmniej 200 domów posiadać odpowiednią sikawkę i cztery beczkowsy.

Środki do zakupna rekwizytów pożarnych. — Kopanie i utrzymywanie studzien.

§ 4. Sikawki i beczkowsy mają być w miastach, które rozporządzają wystarczającymi miejskimi funduszami, z tych funduszy zakupione; w miastach, które takich funduszy nie posiadają, mają być kupione kosztem właścicieli domów.

§ 6. Koszta kopania i konserwacji studzien, których ilość oznacza naczelnik powiatu na podstawie liczby domów, ponoszą właściciele domów, wyłączone są tylko studnie publiczne, o ile dotychczas kosztem publicznym są utrzymywane. Budowa szopy strażackiej pokrytą zostanie z funduszy przewidzianych w § 4.

Utrzymywanie sikawek.

§ 7. Celem utrzymywania sikawek w dobrym stanie, mają kominiarze, po każdej rewizji kominów zbać i spróbować sikawki. Burmistrz jest odpowiedzialnym za należyte utrzymanie sikawek.

II.

Rozporządzenie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z 1. września 1836 »O obowiązku zarządów gmin utrzymywać po wsiach odpowiednie przyrządy strażackie«.

(Dziennik ustaw Królestwa Polskiego Tom 20—152).

Przyrządy pożarne po wsiach.

§ 1. We wszystkich wsiach, które posiadają budynki od ognia ubezpieczone, mają być drągi (bosaki) na każde 3 domy jeden drąg bosak, stale utrzymywane w odpowiednim stanie.

§ 2. Koszta zakupna drągów-bosaków ponoszą właściciele domów. Koszta powyższe, jak i koszta utrzymania rozdziela na poszczególnych właścicieli Wójt po poprzednim zatwierdzeniu rozdziału przez Naczelnika powiatu.

§ 3. Forma i długość drągów-bosaków, która może wynosić od 7 do 12 łokci, odpowiadać ma stosunkom miejscowym.

§ 4. Drągi te mają być stale w stanie odpowiednim w stale oznaczonym miejscu przechowane.

III.

Ogólna organizacja gubernialna. Zbiór ustaw tom 2, wydanie z 1892 i 1912 roku.

Straże ogniowe i ogniomistrze.

§ 329. Gubernatorzy mają przestrzegać, by w miastach, które posiadają gminne strażę ogniowe, mianowani byli zupełnie zaufania godni i doświadczeni ogniomistrze.

§ 653. Do zakresu działania policji w miastach należą strażę ogniowe, podporządkowane ogniomistrzom. Budżet gminny określa stan strażę ogniowej.

§ 670. Ogniomistrze mają być na podstawie ogólnych zasad mianowani, przenoszeni i usuwani (Ustawa o urzędnikach państw.).

Zakres działania policji.

§ 881. Do zakresu działania policji należy:

17) Współdziałanie przy zabezpieczeniu przed pożarem lasów i pól, względnie przy tegoż gaszeniu.

21) Środki zaradcze przeciwko pożarom w miastach i wsiach.

22) Wstrzymanie budowli domów i rozpoczęcia prac przy budowlach, magazynach, wykopaleniach, położonych przy linii kolejowej.

23) Nadzór nad wykonywaniem i przestrzeganiem przepisów policji budowlanej w miastach i wsiach.

§ 700. W razie dojścia do wiadomości ustnych lub pisemnych gróźb lub innych okoliczności, narażających na niebezpieczeństwo jaką miejscowość, dom lub osobę, ma właściwa władza policyjna, która o tem się dowie, natychmiast zarządzić odpowiednie środki zaradcze celem ustrzeżenia przed szkodą i odkrycia winnego.

§ 736. Powiatowa władza policyjna (obecnie c. i k. Zandarmerya) ma uważać, aby w miejscowościach, które nie posiadają stałego zarządu policyjnego, dalej w osadach, w wypadku ognia, konieczne zarządzenia natychmiast wydane zostały.

1) aby o ile możności wszędzie zaprowadzono sikawki ogniowe;

2) aby wszyscy właściciele domów, na podstawie w tym celu mających się założyć wykazów, zobowiązani zostali do jawienia się przy pożarze z wiadrem, hakiem lub siekierą, względnie, by z temi przyrządami swych ludzi wysłali.

Baczyć ma dalej na to, aby przedmioty uratowane z ognia ochronione zostały przed rabunkiem i zniszczeniem.

§ 789.

3) aby w każdej miejscowości założony został wykaz mieszkańców i by im odpowiednio ogłoszono, kto i z czem ma się jawić podczas pożaru.

§ 805. Niżsi urzędnicy policyjni (obecnie miejska policja, urzędnicy gminni) mają każdego mieszkańca jak najdokładniej pouczyć, by swój piec i komin utrzymywał zawsze w największym porządku a w razie uszkodzenia natychmiast naprawił, czyścił, by przy paleniu w piecu w chałupach wiejskich, jak również przy opuszczaniu tych chałup, zastosowana była jak największa ostrożność, by len, konopie etc., nie były suszone w domach mieszkalnych. Mają uważać, by pastuchy i podróżni pod żadnym warunkiem nie zakładali ognia przy lasach, polach, łąkach bliżej jak 2 sążnie i, by zaraz po opuszczeniu miejsca spoczynku ogień gasili.

Gdy tylko ogień wybuchnie, mają zwołać mieszkańców najbliższych wsi i zarządzić środki ku gaszeniu ognia konieczne. Po wsiach uważać mają, by nad

każdą bramą uwidoczniony był rysunkowo ten przyrząd do gaszenia, z którym dany właściciel domu ma w przypadku ognia do gaszenia się stawić. Mają baczyć, aby w osadach, miasteczkach i wsiach było jak najwięcej sikawek i innych przyrządów strażackich.

IV.

Ustawa o zabezpieczaniu przed przestępstwami. (Zbiór ustaw tom XIV, wydanie z 1890 r.).

Obowiązki właściciela domu w razie wybuchu ognia.

§ 303. Właściciel domu, względnie zarządca domu jest bezwarunkowo zobowiązany w razie wybuchu pożaru zawiadomić o tem najbliższą wartę policyjną, aż do przybycia straży ogniowej mają być wszystkie konieczne zarządzenia w celu ugaszenia ognia wydane.

Zakładanie ognia na drogach, w lasach, etc.

§ 304. Zabronione jest zakładanie ognia na większych drogach lub innych miejscowościach w oddaleniu 2 sążni od lasów i krzaków, od zasianego lub zebranego zboża i siana, od łąk i ogrodów jarzynnych, mostów albo jakichkolwiek innych budynków. Przy opuszczeniu ogniska, należy je bezwarunkowo zagasić.

376.

Obwieszczenie.

W uzupełnieniu i w częściowej zmianie rozporządzenia c. i k. Komendy obwodowej L. A. Nr. 48 z dnia 25. lipca b. r., oraz L. A. Nr. 250 z dnia 25. sierpnia b. r. i na podstawie rozporządzenia c. i k. Jen. Gub. E. V. präs. Nr. 13901, zarządzam co następuje:

1) Wszyscy rolnicy posiadający nadmiary zboża, mają je bezwarunkowo, najpóźniej w terminach przepisanych certyfikatami zajęcia, odstawić do magazynów wojskowych.

Grzywna za nieodstawienie zboża w terminie podniesioną zostaje z 30 K. na 60 K. za każdy nieodstawiony korzec zboża.

Grzywna ta nie zwalnia od odstawy zboża i będzie bezwzględnie ściągniętą. Oprócz tego zarządzone zostanie we wsiach, których mieszkańcy nie będą dobrowolnie dostawiać zboża, przymusowy omlot zboża, wtedy zaś odebranem zostanie bezwzględnie cały nadmiar zboża, znajdujący się u producenta.

2) C. i k. Wojsk. Jen. Gub. zniżyło ilość zboża, którą wolno producentowi zatrzymać na wyżywienie siebie i swojej rodziny z 400 gr. na 360 gr. zboża dziennie na głowę, dla jednego konia zaś wyznaczyło 1.75 kg. owsa dziennie.

3) Nie wolno skarmiać końmi lub innym inwentarzem jęczmienia.

Wszelkie poślady mają być starannie przechowywane, i o ile nie zostają na miejscu skarmione inwentarzem, winny być odstawione do magazynów wojskowych.

4) Pozwolenie wydane Kółku kaszarzy na zakupno zboża w gminach Skala i Cianowice, zostaje niniejszem cofnięte, a tylko Powiatowemu Komitetowi ratunkowemu wolno za pośrednictwem kupców legitymowanych przez c. i k. Komendę obwodową zakupywać zboże przez c. i k. Komendę obwodową nie zajete.

Wszelkie ilości zajętego zboża muszą być bezwzględnie odstawione do magazynów wojskowych.

Magazyny nie będą potwierdzać odstawy na certyfikatach zajęcia, ale wydawać będą odstawiającemu jeden kwit zielony, a jeden czerwony. Zielony upoważnia do odebrania należytości za zboże, czerwony zaś ma producent zatrzymać u siebie, jako dowód odstawy zboża.

5) Należytość za zmielenie 1 korea jęczmienia na kaszę lub mąkę wynosić ma nie 17, ale 20 funtów jęczmienia.

6) Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane grzywną do 5000 K. lub aresztem do 6 miesięcy. Obok kary aresztu może być nałożoną grzywna do 3000 koron.

7) Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

377.

Spoczynek niedzielny i świąteczny w handlu i przemyśle.

Na podstawie reskryptu c. i k. Wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa z 25. września b. r. Z. E. Nr. 58258 i w częściowej zmianie tutejszego ogłoszenia umieszczonego w Dzienniku urzędowym Nr. 2 z 15. stycznia 1915 r. pod L. 22, zarządza się w sprawie spoczynku niedzielnego i świątecznego w handlu i przemyśle w obwodzie olkuskim, co następuje:

W niedziele i święta rzymsko-katolickie, z wyjątkiem Bożego Ciała, pierwszego dnia Bożego Narodzenia i Wielkanocy, mogą być otwarte wszystkie sklepy od 8 do 11 przedpołudniem, sklepy zaś spożywcze także od 3 do 4 popołudniu.

Podczas trzech wymienionych wyżej świąt mogą być tylko sklepy spożywcze otwarte od 8 do 10 przedpołudniem.

Fryzownie i publiczne zakłady kąpielowe mogą być otwarte w dniu świąteczny i niedzielny do 2 popołudniu, podczas zaś wyżej wymienionych trzech świąt tylko do 11 przedpołudniem.

Restauracje, cukiernie, mleczarnie, herbaciarnie, mogą być otwarte przez cały dzień.

Przedsiębiorstwa, co do których przerwa w ruchu przyniosłaby ogółowi szkodliwe skutki, jak np. elektrownie, wodociągi i t. p., oraz takie przedsiębiorstwa przemysłowe, które ze względu na swoje urządzenie muszą być w ciągłym ruchu i któreby z powodu zastanowienia ruchu poniosły znaczne szkody, jak wapienniki, huty, rafinerie spirytusu, cukrownie, cegielnie kręgowce, fabryki szkła, mogą pozostawać w ruchu.

Żydowskie sklepy mogą być w soboty i święta żydowskie zamknięte, z wyjątkiem miejscowości, w której istnieje tylko jeden żydowski sklep spożywczy, z tego jednak powodu nie będą im żadne ulgi przyznawane podczas niedziel i świąt rzymsko-katolickich.

Powyższe zarządzenia nie dotyczą aptek, które muszą być, jak w zwykłe dni powszednie otwarte do godziny 9 wieczór.

Przekroczenia niniejszego zarządzenia karane będą na podstawie rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19. sierpnia 1915 r. Dz. rozp. Nr. 30 grzywnami do 2000 koron, lub aresztem do 6 miesięcy.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

378.

Obwieszczenie

dotyczące środków usuwających skutecznie bandytyzm.

Z powodu skonstatowania istnienia band zbójckich, składających się z zbiegłych jeńców wojennych, względnie także z miejscowych żywiółów, poleciła Naczelną Komenda armii reskryptem K. N. 3157/16, by oprócz zastosowania postępowania doraźnego zarządzonego jeszcze następujące środki:

1) Domy, względnie miejscowości, które bandytom służyły za kryjówki, o ile wczas nie nastąpiło ze strony właścicieli (mieszkańców) odpowiednie doniesienie, będą spalone.

2) Wójtowie i sołtysi, którzy o pobycie bandytów w obwodzie ich gminy wiedzieli, a o tem wczas nie donieśli, traktowani będą jako współwinni.

3) Z podejrzanych miejscowości zabierani będą zakładnicy.

379.

Sprawy paszportowe.

Począwszy od 1. listopada 1916, będą wszystkie dokumenta do podróży doręczane stronom przez przy należny posterunek żandarmeryi, gdzie dokumenta te zaopatrzone będą odciskiem prawego palca wskazują-

cego (w razie braku tego, odciskiem prawego palca środkowego, w razie zaś braku tegoż, lewego palca wskazującego, względnie lewego palca środkowego).

Osoby posiadające ważne dokumenta do podróży mają po 1. listopada 1916 zgłosić się z tymi dokumentami w przynależnym posterunku żandarmerji celem zaopatrzenia ich wspomnianym odciskiem palca.

Starający się o dokument do podróży mają jak dotąd zgłaszać się osobiście w biurze paszportowym celem własnoręcznego podpisania tego dokumentu, dokument zaś będzie doręczany przez przynależny posterunek żandarmerji.

380.

Ruch osobowy i wozowy w porze nocnej oraz zamykanie bram.

Ruch wozowy i osobowy w okręgu obwodu Olkuskiego jest w miesiącach zimowych, to jest od 1. października do końca marca w czasie od godziny 8. wieczór do godziny 6 rano, zaś w miesiącach letnich, to jest od 1. kwietnia do końca września, w czasie od godziny 9 wieczór do godziny 5 rano surowo wzbroniony.

W miastach Olkuszu i Wolbromiu, ruch osobowy dozwolony jest przez cały rok do godziny 11 w nocy.

Bramy domów w miastach muszą być o godzinie 10, we wsiach o godzinie 8 wieczór zamykane.

Właściciele domów w miastach winni zaopatrzyć swoich lokatorów w klucze od bramy, aby lokatorzy ci po zamknięciu bramy mogli dostać się do swych mieszkań.

Zarządzenie to wchodzi natychmiast w życie.

Oporni będą pociągani do surowej odpowiedzialności karnej.

381.

Nieuprawniony handel i przemytnictwo produktów rolniczych.

W celu zapobieżenia nieupoważnionemu handlowi, jakoteż szerzącemu się w groźny sposób przemytnictwu produktów rolniczych (zboża, mąki i t. d.), zarządza się co następuje:

1) Osoby, które bez uprawnienia skupuja lub przemycają produkta rolnicze (zboże, mąkę i t. p.), będą natychmiast aresztowane i surowo karane.

2) Oprócz konfiskaty towaru ulegną przypadkowi także bez wyjątku zwierzęta pociągowe i wozy użyte w danym wypadku do przewozu bez względu na to, czy będą one własnością osoby ukaranej, czy też innej osoby.

Zarządzenia te należy natychmiast ogłosić.

Wzywa się wszystkie organa bezpieczeństwa (żandarmerję, straż skarbową i t. p.), aby przytrzymane

przy nieuprawnionym zakupnie lub na przemytnictwie osoby, natychmiast aresztowały i odstawiały je wraz z towarem i środkami przewozowemi do c. i k. Komendy obwodowej.

382.

Regulamin dla obrotu koniczyny i roślin strączkowych.

W myśl rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 11. czerwca 1916 (Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce Nr. 61), zarządzam co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie c. i k. Gubernii wojskowej F. Nr. 56517 w sprawie uregulowania obrotu nasionami koniczyny i roślin strączkowych, rozszerza się na wszelkie rodzaje koniczyn.

Zajęciu podlegają zatem: wyka, bobik, peluszka, łubin, seradela, koniczyna czerwona, biała i szwedzka, przelot, komonica, lucerna i lucerna chmielowa.

Handel nasionami traw wszelkiego rodzaju (tymotka, rajgras i t. d.), nie podlegają w obrębie c. i k. Gubernii wojskowej żadnym ograniczeniom.

§ 2.

Nieproducenci, u których znajdują się obecnie zapasy nasion podlegających zajęciu, winni zgłosić je z dokładnem podaniem posiadanej ilości właściwej Komendzie obwodowej.

Po 15. października podlegną konfiskacie wszelkie niezgłoszone zapasy zajętych nasion, znalezione u osób, które nie są producentami, ani też nie mogą się wykazać legitymacją c. i k. Gubernii, uprawniającą do zakupna, względnie sprzedaży tychże nasion.

383.

Obowiązek podatkowy przedsiębiorców i dostawców.

W myśl postanowień artykułów 366, 415 i 433 rosyjskiej ustawy o państwowym podatku przemysłowym, obowiązani są wszelkiego rodzaju przedsiębiorcy i dostawcy do płacenia podatku przemysłowego (patentu).

Przypominając to Zarządom gminnym, wzywa się je zarazem, aby wszelkiego rodzaju interesa handlowe (przedsiębiorstwa budowlane, dostawy, wypuszczania w dzierżawę opłat i t. d.), zawierane między Gminami

a stronami prywatnemi, podawały bezzwłocznie do wiadomości Oddziału skarbowego Komendy obwodowej, a to pod osobistą majątkową odpowiedzialnością panów Naczelników gmin za szkody spowodowane zaniedbaniem obowiązku zgłoszenia.

384.

Przyjmowanie do służby przy Straży skarbowej.

Reskryptem do M. V. P. Op. Nr. 66390/16 zezwoliła c. i k. Naczelną Komenda armii na dalsze przyjmowanie dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców obszaru okupowanego do pomocniczej służby przy Straży skarbowej po poprzednim odbyciu kursu przy c. i k. Komendzie Straży skarbowej Jenerał Gubernatorstwa w Lublinie.

Warunki przyjęcia kandydatów są obok fizycznej zdatności następujące:

a) pełna znajomość języka polskiego w mowie i piśmie; (ci, którzy umieją po niemiecku, mają pierwszeństwo);

b) stopień inteligencji, odpowiadający zakresowi przydzielonej mu służby;

c) nieskazitelna przeszłość;

d) wiek ponad 18 do najwyżej 32 lat;

e) posiadanie ciepłego koca, dobrego ciepłego ubrania, takiegoż obuwia i bielizny;

f) wreszcie zobowiązanie się zapomocą własnoręcznie napisanego i podpisanego rewersu do co najmniej dwuletniej służby i poddanie się przez ten czas wszystkim dyscyplinarnym i karno-sądownym rozporządzeniom obowiązującym Straż skarbową.

Wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo może jednak przyjętych każdej chwili bez podania powodów ze służby uwolnić.

Małoletni muszą się wykazać pisemnem zezwoleniem ojca (opiekuna) potwierdzonem przez Urząd gminny.

Przyjęci otrzymują tytułem poborów:

1) każdoczesne relutum etapowe obecnie	
dziennie	3 K. 90 h.
2) żołd dziennie	2 K. 74 h.
3) dodatek połowy dziennie	1 K. 20 h.
- wypłacane naprzód co 10 dni.

Półowa relutum etapowego nie będzie jednak przy zamiejscowych służbach wypłacana.

Oprócz tego otrzymają oni ubiór, a mianowicie: 1 płaszcz, 1 bluzę, 1 parę spodni, 1 czapkę i 1 parę butów.

Pisemne prośby wraz z oryginalnymi dokumentami mają kandydaci do c. i k. Komendy obwodowej osobiście wnosić.

385.

Obwieszczenie.

Dnia 26. września 1916 przed odejściem pociągu osobowego, który odchodzi z Wolbromia o godzinie 7⁵⁹ mm. w kierunku Olkusza, a który tego dnia był trochę spóźniony, pewien oficer zapomniał na oknie w wychodku pakiet, w którym oprócz kilku poświadczeń i kwitów, znajdowało się 3206 K.

Kwota składała się z 1 (jednego) tysiąc koronowego banknotu, z 22 banknotów po 200 K. i 3 po 2 K.

Poświadczenia były zaopatrzone w napis i pieczęć magazynu zbożowego w Wolbromiu.

Osoby, które są w możności podać pewne wskazówki do odnalezienia pieniędzy, otrzymają od poszkodowanego tytułem wynagrodzenia 500 K.

Z wszelkimi wskazówkami służącymi do odnalezienia tych pieniędzy, należy się zwracać do najbliższego posterunku żandarmeryi, lub wprost do Sądu wojkowego w Olkuszu.

386.

Wezwanie!

W dniu 22. września 1916, około godz. 9³⁰ wieczorem skradziono z tartaku obok fabryki papieru w Kłuczach na szkodę właściciela dóbr Włodzimierza Maurego pas transmisyjny, 16 m. 30 cm. długi i 26 cm. szeroki, wartości 750 rubli.

Ponieważ sprawcy będą się starali najprawdopodobniej pas ten sprzedać i w danym razie możnaby wpaść na ich ślad, przeto zwraca się uwagę ludności na tę okoliczność i wzywa się, aby na wypadek, gdyby komuś ofiarowano kawałek pasa transmisyjnego na sprzedaż, lub gdyby u kogo podobną rzecz zauważono, doniesiono o sprzedaży lub posiadaniu tegoż pasa najbliższemu posterunkowi żandarmeryi lub innej władzy zwierzchniej.

387.

Zapowiedź.

Podaje się do publicznej wiadomości, że: robotnik Józef Chmura, z Będkowic, w Polsce, stanu wolnego, zamieszkały w zarządzie dóbr Frankenthal, syn chałupnika Jana Chmury i tegoż małżonki, Petroneli z domu Sroka, zamieszkałej w Będkowicach i

niezamężna robotnica Maryanna Dudzińska, z Bodaczowa, w Polsce, zamieszkała w zarządzie dóbr Frankenthal, córka chałupnika, Stanisława Dudzińskiego i tegoż małżonki, Maryanny, z domu Summo, zamieszkałej w Bodaczowie, chcą zawrzeć związek małżeński.

Ogłoszone zapowiedzi mają się odbyć w zarządzie dóbr Frankenthal, w Będkowicach i w Bodaczowie.

Miejsce wywozu na granicach Gubernatorstwa austr.-węg. obszaru okupow. Polski.

a) Do niemieckiego obszaru okupowanego :

L. porz.	Odcinek graniczny	Miejsce wywozu	L. porz.	Odcinek graniczny	Miejsce wywozu	L. porz.	Odcinek graniczny	Miejsce wywozu
1	Dąbrowa	Modrzejów	20	Noworadomsk	Lubojenka	39	Piotrków	Wolborz—Tomaszów
2		Sielce Szuwałówka	21		Lobodno	40	Opoczno	Białobrzegi—Tomaszów
3		Zagórze	22		Popow	41		Dęba—Inowłódź
4		Ksawerów	23		Działoszyn (Wschód)	42		Odrywół—Nowe miasto
5		Droga Dąbrowa-Brzezowice	24		» (Zachód)	43	Radom	Białobrzegi
6		Gołonóg (Dworzec)	25		Krzeczów	44	Kozienice	Grabów—Warka
7		Południowe Ząbkowice (Dworzec)	26		Zmysłona	45		Mniszew
8		Tuczna baba	27		Ossyaków	46		Magnuszew
9		Droga Łazy	28		Rychłocice	47		Świeże Goru
10		Kazimierówka	29		Strumiany	48		Sieciechów
11		Droga Wydra-Duże Zawiercie	30	Bogużne—Wola Wężykowa	49	Puławy	Modrzyce—Rycice	
12		Północne Zawiercie	31	Kurów—Buczek	50		Moszczanka	
13		Kreciwiek	32	Łobudzia—Letów	51		Baranów	
14		Droga na zachód Mysaków	33	Karczmy	52	Lubartów	Drewniki	
15		Droga Nowa wieś	34	Wadłów—Dłutów	53		Wola Skromowska	
16		Poraj	35	Makoszyn—Tuszyn	54		Czemierniki	
17		Olsztyn	36	Strocko—Tuszyn	55		Niedźwiada	
18		Mstów	37	Kielczówka—Bedków	56		Rudka—Kijańska	
19		Rudniki	38	Wolborz—Ujazd				

b) Do austr.-węg. Monarchii :

1	Olkusz	Niesułowice—Lgota	5	Miechów	Baran (Kocmyrzów)	12	Sandomierz	Zawichost
2		Szyce—Modlnica	6		Pobiednik	13	Janów	Borów
3		Raławice—Paczolto-wice	7		Sierosławice (Most na Wiśle)	14		Łązek Zaklikowski
4	Miechów	Michałowice	8	Busk	Most pod Szczucinem	15		Lipa
			9	Pinczów	Opatowiec	16	Janów	Łązek Ordynacki
			10	Sandomierz	Pilaniec	17	Biłgoraj	Krzyszów
			11		Sandomierz	18		Końska ulica

C. i k. Komendant obwodu
Pułkownik Kwiatkowski, w. r.

